

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

IV. An ex natura sua distinguantur Mortalia, & Venialia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

iam, ait S. Aug. tract 6. in Ioan. *Quotidie lauat pedes nobis, qui interpellat pro nobis: Et quotidie nos opus habere, ut pedes lauemus, in oratione Dominica confitemur; Dimitte nobis. &c.* Malè igitur peccata venialia dicuntur Melanthoni *condonata*; Illyrico, *Non imputata* ob fidè in Christum: Heshusio, *tecta*: Caluino, *nihil condemnationis esse ijs, qui sunt in Christo IESU.*

II. NON IMPUTATA cenferi, ideoque venialia ea, quæ cum fide consistunt, commentum est falsum. 1. Quia sic nullum foret peccatum mortale, præter solâ Infidelitatem; hoc n. solû excludit necessariò fidem, aliud nulum. Nec enim latro, adulter. &c. est ob id infidelis. 2. Nec Specialis fides de sibi remissis peccatis ob Christum, reddit omnia peccata venialia: Quia eâ gloriatur æque Lutherani ac Caluiniiani, & tamen alteri alteros de pluribus damnant hæresibus: sic & Trinitarij, Anabaptistæ, &c. fidem specialem iactant, ut solam iustificantem: cui non repugnat quælibet Infidelitas, sed sola non credens sibi Deum esse propitium: minus ei repugnant peccata alia quancunque; proinde omnia dici deberent venialia: 3. Si peccata mortalia cum fide nequeunt consistere, ergo nemo committeret furtum, fornicationem, homicidium, &c. quin fieret hereticus: nã peccata mortalia excluderent fidem iustificantem, volunt Sectarij. At discrimen semper maximum habitum in Ecclesia fuit inter Hæreticos, & malos Christianos: *Quod, ait Sanctus Augustinus lib. qq. in Matth. q. 11. heretici falsa credunt, mali Catholici vera*

credentes, non viuunt ita, ut credunt.

III. Peccata inuoluntaria posse cum fide consistere, quod non impudentur; ideoque sint venialia: Commentum est Melanthonianû. 1. Quia & voluntaria grauissima omnia consistunt cum fide, etiam speciali, præter infidelitatem solam, seu diffidentiam. 2. Prorsus inuoluntaria nec quidè venialia sunt, Aug. l. de vera relig. c. 14. *Peccatum voluntarium a deo malum est; ut nullo modo sit peccatum, si non sit voluntarium: idque in iudicio diuino; non in ciuili, ut vult Melanch.*

Demum ex scripturis ista doceri repetè ex *Antichristi p. 4. q. 4.*

QVÆSTIO IV.

An ex natura sua distinguantur peccata Mortalia & Venialia?

LUTHERANI, cum Iouiniano, & Pelagio absolute negantibus, negant conditionate: sc. ex natura rei nil differre ea: at ex Misericordia Dei, ob meritum Christi, & fidem Christianorum, sunt venialia, quancunque in se fuerint: quia à Deo non imputantur. Infidelibus autem imputantur; ideoque sunt mortalia eisdem.

CALVINISTÆ volunt omnia Reproborum esse Mortalia: Electorum, venialia. Liqueat ex prædictis.

SVADENT ex Scripturis, S. Patribus, & Ratione. I. Scripturis quæ generatim de omni peccato pronunciant: *Maledictus omnis Deus. 27. qui non permanferit in omnibus, qua scripta sunt. Ezech. 18. Anima qua peccauerit ipsa morietur. Rom. 6. Stipendium peccati mors: Iac. 2. Qui offenderit in vno, factus est omnium reus. Matt. 5. Qui soluerit vnam de mandatis istis minimis, minimus vocabitur. &c.* Ergo in se omnia peccata sunt lethalia.

II. Peccata venialia dicuntur simpliciter & absolute peccata. Ut i. Ioan. 1. *Si dixerimus, quia peccatum non habemus. &c. si autem confiteamur peccata nostra &c. Iac. 3. In multis offendimus omnes: Et hæc directe.*

III. In-

III. Indirectè idem docent ista scriptura. CALVINUS. Mat. 22. *Diliges Dominum Deum ex toto corde &c. quilibet leue peccatum legis obseruantia repugnat. Quia n. vitiosa cogitatio obrepit in animu, si totus Dei amore occupetur.* IV. Ioan. 13. *si non lauero te, ait ibi Aug. & Bernard. à peccatis venialibus; non habebis partem mecum: ergo & venialia sunt lethalia.* V. Mat. 10. *Quid dederit vni ex minimis istis calicem aqua frigida, non perdet mercedem suam.* Ergo & minima peccata merentur poenam æternam. Suasiones è Sanctis Patribus vide in *Bellar. lib. de statu peccatorum cap. 13.*

VI. EX RATIONE. Quæuis culpa iuste puniri potest à Deo poenâ mortis æternæ; cum malum culpæ leuissimæ sit maius quouis malo poenæ grauissimæ; hæc n. potius subeunda est, quàm illa: Ergo quæuis culpa est mortalis. Potest etiam peccatum veniale numquam remitti; quia remissio ex gratia Dei; ergo non tenetur fieri. &c.

AUTOR. Distinguuntur illa ex naturâ rei. I. Teste S. Scriptura in *Antichristo. p. 4. q. 5. 2.* Sic Traditio tum Conciliorum, Mileu. *can. 6. 7. 8.* & *Trident. sess. 14. c. 5.* tum Sanctorum Patrum Latinorum & Græcorum, qui venialia vocant minuta, leuia, quotidiana breuia, minima.

3. Sic Ratio. I. Si peccata venialia essent suâ naturâ mortalia, & solum fidelibus non imputarentur; certè infidelibus imputarètur, essentq; mortalia: vt fatentur sectarij. At id falsum & absurdum est: ergo & hoc, venialia esse mortalia. Minor, quia eodem in genere peccati fidelis grauius peccat, quàm infidelis. Luc. 12. *Seruus sciens vol. Domini, & non sa. vap. mul. &c.* Heb. 10. *Quanto putatis deteriora mereri supp. qui filium Dei concul. &c.* Infidelem excusat non nihil ignorantia. I. Tim. 1. *Misericordiam consecutus sum, quia ignoras feci in incredulitate.* 2. Quia veniale esse

aiunt, quod est veniâ dignum: Hoc tale est, quod cum fide consistit: At cur cum fide consistens est veniale; mortale, sine fide? Quia aiunt hoc est voluntarium, illud inuoluntarium. Atqui hæc est intrinseca differentia ex natura rei: ergo peccatum veniale & mortale differunt ex naturâ suâ. 3. Quia Peccatum veniale ex naturâ suâ nõ ponit auersionem hominis à Deo, cum non repugnet charitati: at poena æterna debetur culpæ ob auersionem ab æterno bono: Ergo peccatum veniale ex se non facit reos poenæ æternæ. Sic *D. Th. 1. 2. q. 87. a. 5. & 3. q. 86. a. 4. 4.* Quia Nec inter homines offensus leuis lædit, ac punitur, vt grauis: ergo nec apud Deum, Quod enim ex natura rei est; id conuenit ei semper & vbique. 5. Quia peccatum dicitur de veniali & mortali analogicè, non vniuocè. Vide *Bellar. cap. 11.*

DICO AD I. Venialia dicuntur imperfectè peccata, si cum mortalibus comparentur: at in locis citatis agitur de solis mortalibus. Quia si de venialibus ageretur in eis, sequeretur iustos re ipsa excidere gratiâ, ac mori, esse maledictos. &c. At hoc ne ipsi aduersarii sentiunt fieri ob sola venialia. Ad hæc adiuncta citationum docent idè, si obietis per singulas. AD II. Assumptum negatur. AD III. Bifariam diligitur *ex toto corde*: 1. super omnia Deus: Et sic peccata venialia non pugnant cum caritate, nec cum legis obseruantia. 2. semper actu: Et hoc cõprehensorum est, non viatorum. AD IV. *Si non lauero te*, corporaliter ait S. Basil. *non habebis partem mecum*, scilicet ob inobedientiam mortalem. Vel,

Spiri-

spiritualiter à venialibus si non lauro; non habebis partem mecum, sc. ad tempus; at non in perpetuum. AD V. Nō dicit, vitam æternam possidebit; sed non perdet mercedem, quantulamcunque. Dein dare præmium operi, est liberalitatis; at dare pœnam est iustitiæ; proinde in hoc æqualitas requiritur; non in illo. Demum dare haustum frigidæ magnum est caritatis opus, non minimum.

AD VI. Aug. l. 3. contra Iulianum c. 18. *Deus potest aliquos sine bonis meritis liberare; quia bonus est: Non potest quemquam sine malis meritis damnare; quia iustus est.* Quia isto se Dominum, hoc Iudicem declarat; & culpis pœnas clementer, etiam in irâ proportionat. Cum autem pecc. venial. potest nunquam remitti, id est per accidens illi, non ex sua natura, quâ remissibile est; sed ex adiuncto pec. mortal. Dein Remissionem pec. venial. facit Deus ex gratia; ergo potest non facere. Potest absolute non condonare. Sed condonat tamen, quia promittit, Mat. 6. *Si remiseritis hominibus peccata eorum, dimittet & vobis Pater vester cœl. delicta vestra.* Gratia igitur est vel habitus inhærens homini; vel Dei liberalis condonatio: ex utraque est pec. ven. remissibile.

An Deus sit Autor peccati?

Vna hæc quæstio ab R. P. Becano subsecatur ex Illustrissimo Bellarmino rectè in plures quæstiones. Nos ordinem ex illo, Rem ex utroque perstringemus. De hæresiar-
chis & Luth. vide in *Genealog. p. 4. q. 4.*

QVÆSTIO V.

An DEVS ab æterno prædestinatis peccatum Adæ.

CALVINVS Inst. 3. c. 23. §. 4. Fateor sanè, in hanc, qua nunc illigati sunt, conditionis materiam, Dei voluntate decidisse vniuersos filios Adæ. §. 7. Disertis verbis hoc extare negant, Decretum fuisse à Deo, ut sua defectione periret Adam. Infra. Decretum quidem horribile, fateor: insitiari tamen nemo poterit, quin præsciuerit Deum, quem exitum esset habiturus homo: & ideo præsciuerit, quia decreto suo sis ordinauerat.

SVÆDET istis, Ibid. 1. Quasi verò Deus, quem scriptura predicat facere, quacunque vult, ambiguo sine condiderit nobilissimam ex suis creaturis. Quo? ut peccaret, ac periret. 2. Prædestinatio in posteris sese profert. Neque enim naturaliter exciderunt omnes, vnius parentis culpa. Quid eos prohibet fateri de vno homine, quod inuiti de toto hum. genere concedunt? &c. Hoc cum natura describi nequeat, ab admirabili Dei Consilio profectum esse, minime obscurum est. 3. Quia Præsciuit Deus quem exitum esset. &c. ut supra.

AVTOR. Deus ab æterno præuidit peccatum Adæ; sed non prædestinavit, non voluit, non necessitavit: ut fieret. 1. Quia nusquam id S. Scriptura dicit: at nil diuina fide credendum, aiūt Calvinistæ, nisi in S. Scr. expressum; sed passim is casus tribuitur serpenti, diab. Adæ, Eux, Vide *Antichristum p. 4. q. 6. 2.* Quia Deus serio, additâ pœnâ, prohibuit protoplastis peccatum: ergo fieri id voluisse non potuit, nisi cōtrarius sibi mendax & impostor. 3. Quia Deus seuerè vindicauit patratū peccatum. At, ait S. Fulgentius, *Deus non est vltor, cuius non est auctor*: Et nil iustæ excusationis fuit Adæ. 4. Quia Eccl. 15. *Deus reliquit hominē in manu cōsiliij sui*; ut potuerit præceptum implere, aut